

לקו"ש חט"ז שיחה ד' לפרשת תרומה (הדרן על מסכת חגיגה)

רקע

התוועדות כ"ף מנחם-אב ה'תשל"א

הרבי נכנס בשעה 9:30, ופתח את ההתוועדות:

מאחר שזו התוועדות הנערכת לרגל יום ההילולא של אאמו"ר, ה' מן הראוי להתחילה באמירת תורה של בעל ההילולא.

אמנם בדרך כלל רגיל הדבר להתחיל בסיום, משום שזוהי אחת הדרכים לתווך בין חילוקי המנהגים, מאחר שישנם חילוקי מנהגים בזה - בענין יום ההילולא ויארציט - אם צריך להיות בו ענין של התוועדות כפשוטה הכרוך גם בגדולה לגימה שמקרבת, או הנהגה בצד ההפכי, הרי כאשר עורכים ביום זה סיום וממילא עבידנא יומא טבא לרבנן ביום שבו מסיימים מסכתא, נמצא שישנו תיווך של שני הענינים יחד.

אולם הפעם ישנו ענין מיוחד: בין כתבי אאמו"ר מסתיימת עתה הדפסת ספר מביאוריו על הש"ס על ששה סדרי משנה וגמרא על דרך הקבלה, ובאופן מדויק ובביאור נפלא, כך שמתבארים כמה דיוקים ופרטים בסוגיות הש"ס ובמשנה.

מאחר שאין זה ענין של סיום, אזכיר רק את הענין שבו עוסק אאמו"ר בהתחלתו של הספר היוצא עתה מבית הדפוס, ומיד לאחר מכן נעבור לסיום, ונבאר ענין זה לאחרי הסיום.

והתחיל לבאר מהלך הסוגיית במסכת תענית (דף ה עמוד ב) רב נחמן ורב יצחק ישבו בסעודה, אמר רב נחמן לרב יצחק "לימא מר מילתא", עד מאמר רב יצחק בשם רבי יוחנן יעקב אבינו לא מת כו'.

ואחרי שהקשה כמה קושיות בסוגיית הנ"ל, חזר לערוך הסיום על מסכת חגיגה.

*

ההדרן בשיחה הראשונה ארכה שמונה עשרה דקות, ובסיומה הביא גם מהתחלת המסכת. מעניין לציין שדיבר בארוכה לפי-ערך בענין המנהג לקשר סיום המסכת להתחלתה (וראה המובא בשיחה המוגהת).

ואחרי האריכות הנ"ל התבטא (בחיוך):

על כל פנים, כדי שלא לעכב את הציבור - הסיום כבר נאמר... ומסיום המסכת נעבור לתחילתה.

וסיים השיחה:

בתחילת המסכתא נאמר: "הכל חייבין בראיה", חוץ מכמה סוגים. הקב"ה הטיל חיוב זה על כל אחד ואחד, עם כל הפרטים שבזה, אלא שבזמן הבית היתה מציאות של מי שאינו חייב, שכן היתה אז מציאות של אלו שעליהם נאמר "חוץ", כפי שנמנים במשנה כמה סוגים.

אולם, כיון שנאמר בנוגע לעתיד לבוא "מחצתי ואני ארפא" - כולם יתרפאו, שהרי אז "עור ופסח . . יחדיו קהל גדול ישובו הנה", ושם יתרפאו מיד, כמבואר בנבואת הנחמה, וממילא יהיו כולם מחויבים בראיה. וכן נאמר "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", וממילא יתחייבו גם הקטנים, כי לא יהי' ענין של "קטנות" בידיעה ה' ובראיית ה' - נמצא ש"הכל חייבין בראיה" הוא פסק דין במשנה, ו"הטועה בדבר משנה חוזר" - לא קיימת כל מציאות של טעות בזה, ולכן חוזר.

וממילא, בוודאי יקיים הקב"ה את הבטחתו, ובקרוב ממש ובעגלא דידן, "ושם נעלה ונראה ונשתחוה לפניך", בבנין בית המקדש השלישי על ידי משיח צדקנו, כפסק דין הרמב"ם.

ולאחר מכן יקום "ויקבץ נדחי ישראל", ואזי "הרי זה משיח ודאי", ובקרוב ממש.

*

בשיחה הבאה המשיך כ"ק אדמו"ר באריכות גדולה בביאור מחלוקות בית שמאי ובית הלל לשיטתייהו לאורך הש"ס, בהביאו דוגמא אחת מכל סדר של המשנה. ועל פי זה ביאר המחלוקת שבין ר' אליעזר (שהוא היה מבין תלמידי בית שמאי) וחכמים בנוגע המזבח.

נביא כאן ב' קטעים מיוחדים מהשיחה שלא נכנסו בשיחה המוגהת.

בנוגע מחלוקת בית שמאי ובית הלל בענין האש, שכתב רש"י "שלהבת אדומה לבנה וירקרקת". אמר:

כאן רואים, אגב, כיצד בדברי רש"י מרומזים ענינים בקבלה: לבן אדום וירקרק - אלו הם הסימנים בגוונים של ג' הקיין: קו החסד - לבן, קו הגבורה - אדום, וקו האמצעי - ירקרק, ירוק.

בענין ההוראה בעבודת השם, באופן ההסתכלות על יהודי שני שצריך להיות "אל תבט אל מראהו", ואפילו כשהוא נמצא כ"חגיגת וסומא". התבטא כ"ק אדמו"ר:

כאשר האדם מגלה זאת בו עצמו, עליו לעשות תשובה, ידע איניש בנפשיה, ולדאוג לתקן זאת, ו"אין לך דבר העומד בפני התשובה". וכמו שנאמר בלקוטי תורה (פ' ראה לב, ג), שברוחניות אפשר לחבר מחדש את הראש אל הגוף. בגשמיות, רחמנא ליצלן, כאשר נקטע ראשו של אדם - אין עצה לזה; אולם ברוחניות, אפילו "נקטע ראשו" - אפילו יש בו דעות נפסדות עד אשר "נקטע ראשו", "אבי ואמי עזבוני" - אף על פי כן "זה" יאספני, ה' יכול לחבר בחזרה את הראש אל הגוף.

*

בשיחה השלישית, המשיך בההדרן על מסכת חגיגה, בו ביאר החילוק שבין תלמידי חכמים שנמצאים בגהנם ופושעי ישראל שנמצאים בגיהנום.

נמצא, שההדרן זה למרות היותו חטיבה אחת, מורכב הוא משני חלקים נפרדים שניתן ללומדם כל אחד בפ"ע.

ואכן כשערכו את ההדרן להגהה, בשנת תשל"ו, חילקוהו לב' שיחות נפרדות. [אך צויין בהערות שעל השיחה אודות הקשר בין אחת לחברתה].

בנוסף לשיחה ד' לפרשת תרומה, השני נדפסה גם היא בלקוטי שיחות חלק ט"ז (בצירוף איזה פרטים ממאמר ד"ה פדה בשלום תשל"א) בשיחה השני' לפרשת ויקהל.

*

במהלך ההתוועדות חזר כ"ק אדמו"ר לבאר בארוכה את הסוגייה במסכת תענית הנ"ל. שיחה זו נערכה אף היא להגהה בשנת תנש"א, ונדפס בלקוטי שיחות חלק ל"ה שיחה ג' לפרשת ויחי.

בנוסף לזה דיבר הרבי בהתוועדות שיחה ארוכה בתוקף רב ע"ד חומר הענין של גיור כהלכה ומיהו יהודי. וראה לקמן שהובא לחביבותא דמילתא קטעי עיתון בארץ הקודש ממחרת ההתוועדות.

*

זמן מה אחרי ההתוועדות כתב הרב יעקב עמנואל ע"ה שוחט מכתב לכ"ק אדמו"ר, בו הקשה, בין היתר, על המדובר בהתוועדות זו.

קושייתו (על פי הערת המו"ל באגרות קודש): לכאורה יש סתירה בין ההנחה (שנתבאר בהתוועדות זו) שלפי בית שמאי אין לדון אלא מה שעניני רואות והולכים בתר המצב הנראה בפועל ולפי ב"ה מעיינים בפרטי הדברים אף שאינם נראים לעין גלוי כו' - לבין ההנחה (ראה תו"מ התוועדויות ח"ט עמ' 49. וש"נ) דאליבא דבית שמאי אזלינן בתר "בכח" ואליבא דבית הלל אזלינן בתר "בפועל"?

כ"ק אדמו"ר ענהו במכתב בתאריך "ימי הסליחות, ה'תשל"א", ונדפס חלקו באג"ק (חלק כז ס"ע רכה). על שאלה המוזכר לעיל ענה בזה הלשון:

"בהלשיתתי דב"ש וב"ה - כבר עניתי בזה לכו"כ ובטח גם אליו הגיע. והנקודה: כח ופועל, פנימי וחיצון - אינם זהים כלל וכלל".

*

**הרבי מלובביץ'
מתווכח
עם מרקס,
משרד הבריאות
והשרים הדתיים**

„האם תורתו של מרקס חשובה מתורת אלוהי ישר" אל ז' - שאל אתמול לפנות בוקר הרבי מלובביץ' בשידור חי מחצרו בברוקלין שהועבר לכל ריכוזי חב"ד בעולם. הרבי התייחס בכך לסירובו של שר הבריאות לתתם על צווי הריתוק נגד רופאים, וזאת בניגוד לחוסר הפעולה של השרים הדתיים בממשלה לשינוי חוק „מיהו יהודי".

בהמשך דבריו התריע הרבי על-כך, שהשרים הדתיים אינם עוזבים את הממשלה במחאה, ומנמקים זאת בהישגים שהשיגו בתחומים אחרים, כגון החינוך הדתי, החוק הנוכחי מאפשר לגויים לעלות לישראל, לקבל מספר חודשים הבראה על חשבון המדינה ולאחר-מכן לעזור ולנסוע ל"חול" לפי דברי הרבי, היו כבר מקרים שתלמידים מצטיינים בשיבות גדולות בישראל התגלו כגויים על-פי ההלכה. „מדוע ראשי ישיבות גם הם אינם עושים לתיקון החוק? - שאל.

ראוי לציין, שבנוסף להדרן זה, יש גם סיום והדרן על מסכת זו (וסיום סדר מועד) מכתב מהרבי בתאריך ט"ו מר-חשון תשי"א, והוגה בלקוטי שיחות חלק ג' כשיחה לפרשת תצוה. בשיחה שלנו (פרשת תרומה) מציין לשיחה זה בהערה 77.

ובהתוועדות כ"ף מנחם-אב תשמ"ב, ערך כ"ק אדמו"ר סיום עוד פעם על סדר מועד. ובו ביאר החילוק שבין הבבלי שמסיים במסכת חגיגה, והירושלמי שמסיים במסכת מועד קטן. עיין שם.

**הרבי מלובביץ' בשידור לחסידיו:
„שר הפנים חותם על תעודות
המנוגדות לתורת משה וישראל"**

מאת אהרון פריאל -
„שר הפנים, שהוא איש דתי, חותם על תעודות המנוגדות לתורת משה וישראל, על-ידי רישום גויים כיהודים" - אמר הבוקר נשיא חב"ד העולמי, הרבי מלובביץ', בהתוועדות לרגל יום הזכרון של אביו. ההתוועדות של הרבי מלובביץ' בייץ מועברת בשידור ראדיו-טלפוני לכל מרכזי חב"ד בישראל. בבית הכנסת המרכזי בכפר חב"ד נהכנסו הבוקר כ-

אלף איש. בשידור של הבוקר לא עלה המואזין של רמאללה על גל השידור של הרבי, כפי שאירע בשידורים קודמים. הרבי אמר עוד, כי גזירת מיהו יהודי, המאפשרת רישום גויים כיהודים, עלולה לגרום לכך, שבני ישיבות מצטיינים וגאונים וחכמים יתגלו כגויים, כפי שכבר קרה בעבר. הרבי התריע על שתיקת ראשי הישיבות מחו"ל בנושא זה. עוד אמר הרבי בשידורו, כי כספים הנאספים במגביות, כל

נדרי, הנערכות בליל זום כיפור בכתו כנסתי, מכסים הוצאת של עליית גויים לישראל, „השוהים בארץ שישה חדשים בתנאים של בית הכראה ואחר כך חורגים לארצותיהם ומוציאים את דיבת ארץ-ישראל".

הרבי מאמין, כי לאחר התיקון בחוק מיהו יהודי, תתחיל עלייה גדולה של יהודים, בי מיוחד מארצות הרווחה, הר"צ צים לראות בישראל מדינה יהודית.